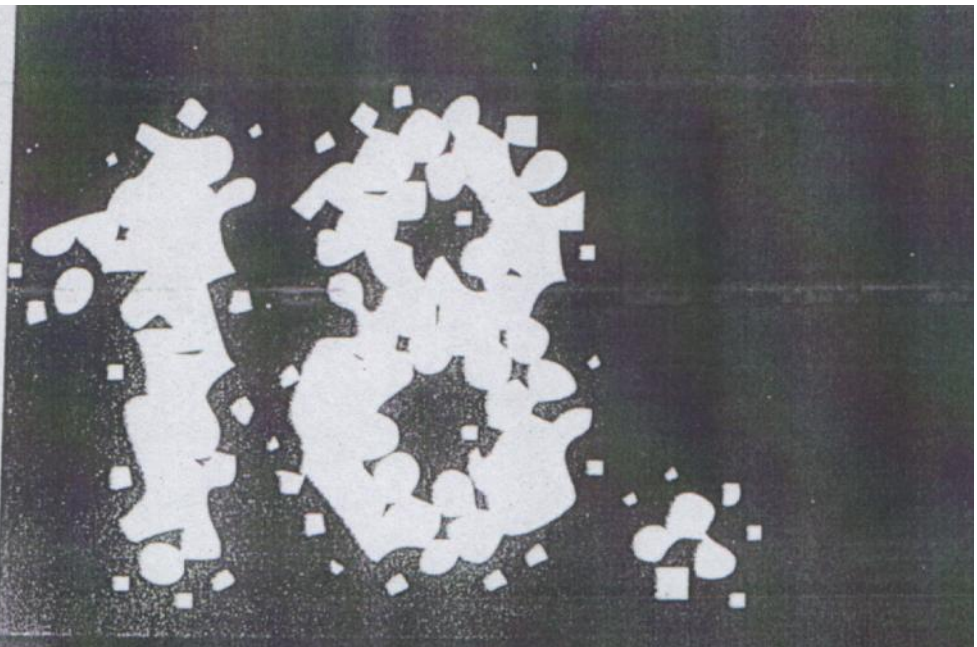
TÜBİTAK

ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

ULUSAL BİYOLOJİ KONGRESİ

JABS
JOURNAL OF APPLIED BIOLOGICAL SCIENCES
NOBEL SCIENTIFIC PUBLICATIONS

nobel
TAYIN DAĞITIM

[M199P] [SS-252] [Kabul: Sözlü] [Zooloji]

Güney ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi *Nannospalax ehrenbergi* (Rodentia: Spalacidae) Türünün Kromozomal Formları

Yüksel COŞKUN
Dicle Üniversitesi Fen-edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü, 21280 Diyarbakır

Özet: Spalacidae familyası türleri yeraltı yaşamına uyum sağlamış, palaearktik bölge hayvanları olup, Kuzey Afrika (Mısır ve Libya'ya kadar), Balkanlar, Orta Asya, Anadolu, Ortadoğu ve Kafkas'larda dağılış gösterirler. Türkiye'nin her yerinde yayılış gösteren bu familya türlerinin taksonomik durumları sorunludur.
Familyanın palearktik bölgede yayılış gösteren 7 morfolojik türü üzerinde yapılan çalışmalarda bugüne kadar diploid kromozom sayısı 2n = 32- 62, kromozomal kol sayısı NF = 66- 124 arasında değişen 50'nin üzerinde kromozomal form tespit edilmiştir.
Nannospalax ehrenbergi türü ilk kez 1898 yılında Nehring tarafından Yafa-İsrail'den tanımlanmıştır. Aynı zamanda Hatay-Arsuz-Çengenköy'den *Spalax intermedius* adlı başka bir tür daha tanımlanmış, ancak *S. intermedius*'un *S. ehrenbergi*'den farklı bir tür olduğu konusunda araştırıcılar arasında ortak bir görüş birliği sağlanamamıştır.
Güney ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin 66 farklı lokalitesinden 179 *Nannospalax ehrenbergi* örneği toplanmış ve mitotik kromozom preparasyonları kemik iliği yöntemine göre hazırlanmıştır. Örneklere ait post ve iskeletler Dicle Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümünde korunmaktadır. Araştırma yapılan bölgede 5 tanesi *Nannospalax ehrenbergi* (2n= 48, Hatay-Yayladağı; 2n=52a, Hatay-Arsuz; 2n=52b, Diyarbakır; 2n=56a, Tarsus; 2n= 56b, Siirt-Kurtalan) ve bir tanesi *Nannospalax nehringi* (2n= 56c, Gaziantep) olmak üzere farklı altı kromozomal form bulunmuştur.
Nannospalax ehrenbergi'nin tespit edilen kromozomal formlarının her bir birer biyolojik tür olarak isimlendirilmelidir.
Anahtar Kelimeler: Spalacidae, *Spalax*, *Nannospalax ehrenbergi*, Türkiye, karyotip, Kromozomal form

[Z053O] [SS-253] [Kabul: Sözlü] [Zooloji]

Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Denizel Canlı Toplulukları ve Tür Envanteri

Şükran Cirik, Yeşim Büyükateş, Mehmet Akbulut, Sezginer Tunçer, Mustafa Alpaslan, Ali İşmen, Muhammet Türkoğlu, Özcan Özen, Uğur Özekinci, Suat Ateş, Ekrem Şanver Çelik, Pınar İşmen, İlknur Ak, Füsun Erkan Yurdabak, Çiğdem Yığın, Fikret Çakır, Serkan Özden, Özgür Emek İnanmaz, Herdem Aslan, Deniz Anıl Odabaşı, Emine Ş. Okudan, Özgür Cengiz
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Su Ürünleri Fakültesi, Terzioğlu Kampüsü, Çanakkale, 17020

Özet: Bu çalışmada Gelibolu Yarımadası Milli parkı denizel koruma alanlarındaki canlı toplulukları ve türlerin envanterinin çıkarılması amaçlanmıştır. Bu amaçla 2004 – 2005 yılları arasında, Milli Park sınırları içerisinde seçilen 11 istasyonda örneklemeler gerçekleştirilmiştir. Örnekleme istasyonlarında yüzeyden sıcaklık, tuzluluk, pH, çözünmüş oksijen gibi fiziksel parametrelerin ölçümü yapılmış, fitoplankton, zoplankton, makroalg, bentik makro omurgasız ve demersal balık örnekleri toplanmıştır. Yarımada çevresinde bir yıllık periyotta mevsimsel olarak yapılan örnekleme boyunca farklı kommunitelerden tespit edilen 124 taksa fitoplankton türünden 9 taksa yaygın, 26 taksa bol, 32 taksa çok bol ve 57 taksa devamlı olarak bulunmuştur. Zooplanktonda ise 8 filuma ait 12 sınıf ve 41 tür tespit edilmiştir. Yarımadanın Ege kıyılarında boğaz kıyılarına oranla daha fazla zooplankton türü bulunmuştur. Arthropoda şubesinin Cirripedia ordosundan Chthamalus genusu ve karideslerden (Natantia) Lysmata, Thoralus, Processa, Palaeomon, Crangon; Keşiş yengeçlerinden (Anamorua) Paguristes ile yengeçlerden (Brachyura) Ebalia, Macropodia, Inachus, Parthenope, Liocarcinus, Anisopodlardan Tanais, Leptochelia, Amphipodlardan Amphilochus, Gammaretlus, Melita, Podocerus, Orchestia, Caprella genusları; Mollusca filumuna ait Gastropoda klasisinden Natica, Bolinus, Columbella, Rapana, Capulus, Propilidium genusları ve Bivalvia klasisinden ise Pecten, Calyptraea, Arctica, Lyonsia, Mya, Ostrea, Mysia, Gari ve Diplodonta genusları; Echinodermler yani derisidikenliler ile ilgili olarak deniz yıldızlarından Astropecten, Marthasterias, Asterias; Deniz yılan yıldızlarından Ophiothrix, Ophiura, Amphipholis ve deniz kestanelerinden Sphaerechinus, Psammechinus, Paracentrotus, Echinocyamus genusları ilk kez bu çalışmada bildirilmiştir. Ayrıca bölgenin Ascidyaları yani tulumlu hayvanları daha önce araştırılmamış olması nedeniyle Ascidia cinsi de ilk kez rapor edilmiştir. Tüm bunlara ek olarak Scaphopoda ve Pantopoda sınıflarına ait cinsler yine yalnızca bu çalışmanın sonuçlarında bildirilmiştir.
Anahtar Kelimeler: Gelibolu Yarımadası Milli Parkı, biyolojik çeşitlilik, nesli tükenmekte olan türler

[Z127O] [SS-255] [Kabul: Sözlü] [Zooloji]

Sabun Suyu ve Deliçay (Kilis) Balıklarının Taksonomik Yönden Araştırılması

Mahmut DAĞLI[1], A. Ümit ERDEMLİ[2]
[1]İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Biyoloji Bölümü/ MALATYA
[2]İnönü Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü/ MALATYA

Özet: Temmuz 2004-Haziran 2005 tarihleri arasında 7 farklı istasyondan gerçekleştirilen bu çalışmada balık örnekleri elektro-şoker aleti kullanılarak yakalanmıştır. Yakalanan balık örneklerinin morfolojik, metrik, meristik özellikleri ve farinks dişleri incelenmiştir. Çalışma sonucunda Cyprinidae familyasına ait *Capoeta barrosi* (Lortet, 1894), *Capoeta damascina* (Valenciennes, 1842), *Leuciscus cephalus* (Linnaus, 1758), *Leuciscus lepidus* (Heckel, 1843), *Garra rufa obtusa* (Heckel, 1843) ve Balitoridae familyasına ait *Orthrias panthera* (Heckel, 1843), *Orthrias angorae* (Steindachner, 1897), *Orthrias tigris* (Heckel, 1843), *Orthrias insignis* (Heckel, 1843) olmak üzere toplam 8 tür ve 1 alttür tespit edilmiştir.
Anahtar Kelimeler: Sabun Suyu-Deliçay, Kilis, Taksonomi